

de grenzen van hun verspreidingsgebied bepaalde milieufactoren te ongunstig zijn. Of deze ongunstige milieufactoren elk jaar optreden, is uiteraard niet bekend en het is ook heel goed mogelijk dat de uitgezette vuurbuikpadjes zich nog enige tijd in leven weten te houden; misschien komen ze zelfs tot voortplanting, maar het is zeer onwaarschijnlijk dat ze in dit gebied zullen kunnen overleven.

Of de uitgezette padjes in hun periode van aanwezigheid nog invloed zullen hebben op de aanwezigheid van andere dieren in dit terrein, is niet te voorspellen, maar men mag het niet bij voorbaat uitsluiten. Het zal echter niet de bedoeling van de uitzetter zijn geweest om een tijdelijke aanwezigheid van vuurbuikpadden te realiseren ten koste van een achteruitgang van andere soorten.

In het algemeen mag men stellen dat uitzetten van dieren alleen zin heeft, wanneer in een gebied een bepaalde diersoort door een bekende oorzaak is verdwenen en die oorzaak naderhand is weggenomen. Dieren uitzetten in gebieden waar ze vroeger voorkwamen zonder dat de oorzaak van hun verdwijnen is weggenomen of, zoals in dit geval, uitzetten in gebieden waar ze nooit zijn voorgekomen, is dieren een langzame dood laten sterven.

Bibliografie

- Berger, L. & J. Michalowski 1971 — Translation of keys for the identification of Vertebrates of Poland. Part II. Amphibia. Springfield, Virginia.
- Brohmer, P. 1969 — Fauna von Deutschland. Quelle & Meyer Verlag, Heidelberg.
- Bund, C. F. van de 1964 — De verspreiding van de reptielen en amfibieën in Nederland (4de Herpetogeografisch Verslag). Uitg. Lacerta, 1-72. R.I.V.O.N.-Mededeling 151.
- Filek, W. von 1967 — Frösche im Aquarium. W. Keller, Stuttgart.
- Frommhold, E. von 1959 — Wir bestimmen Lurche und Kriechtiere Mitteleuropas. Neumann Verlag, Radebeul.
- Hellmich, W. 1956 — Die Lurche und Kriechtiere Europas. Carl Winter — Universitätsverlag, Heidelberg.
- Kampen, P. N. van & J. Heimans 1927 — Fauna van Nederland. Aflevering III en IV. Amphibia en Reptilia. A. W. Sijthoff's Uitgeversmij., Leiden.
- Mertens, R. & H. Wermuth 1960 — Die Amphibien und Reptilien Europas. Waldemar Kramer, Frankfurt am Main.
- Michalowski, J. 1964 — Isolationsmechanismen und Bastardierungsmöglichkeiten bei den Amphibien. Biol. Zbl. 83: 561-585.
- Nietzke, G. 1969 — Die Terrarientiere. Band 1. Eugen Ulmer, Stuttgart.
- Oomen, H. C. J. & J. J. van Gelder 1967 — Waarnemingen over de oecologie van *Pelobates fuscus* (Laurenti 1768). Natuurhist. Maandbl. 56: 21-28.
- Witte, G. F. de 1942 — Fauna der Vertebraten van België — Amphibieën en Reptielen. M. Hayez, Brussel.

Summary

In the period of September 29 until November 2, 1975, fifteen specimens of a *Bombina* species were caught in a pitfall-system around the „Ketelven”, being one of 22 ponds in the area „Overasseltse en Hatertse vennen”, located about 10 kilometres SW of Nijmegen. In this pitfall-system no specimens of *Bombina* species have ever been caught before. Neither has a similar find in this region been reported. Actually, the borders of the distribution area for *Bombina variegata* and *Bombina bombina* are located 150 kilometres southward and eastward respectively. Consequently, the author assumes that these animals (estimated number 60-70) must have been set free in the „Ketelven”.

On the basis of the distinguishing marks known for *Bombina variegata* and *Bombina bombina* it was impossible to determine the species of the specimens caught. Hence, the author supposes them to be either hybrids of these two species or to belong to a subspecies of *Bombina variegata*.

It is stated that setting free of specimens of a certain species is useful only in those areas where the species has disappeared in recent times for a known cause, the latter being eliminated later on.

BIJZONDERE VOGELWAARNEMINGEN

Ons lid, de heer W. Labey te Mesch (L.), berichtte ons dat hij op 9 februari in de omgeving van zijn woonplaats een ruigpootbuiserd, een klapekster en een draaihals heeft waargenomen.